14/02/2019

Ένα ιερό προσκύνημα αλώβητο στο χρόνο

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας

Η Ιερά Μονή “Παμμεγίστων Ταξιαρχών” (Ασωμάτων) Δερβιτσάνης βρίσκεται στα δυτικά του Πλατυβουνίου ή αλλιως του Δρϋινικού Όρους στη λεγόμενη θέση «Ζιάγκα» και κατά τα σημερινά δομικά της δεδομένα είναι κτισμένη τον 16ο αιώνα. Ωστόσο αρκετές είναι οι γραπτές μαρτυρίες περί της ύπαρξής της ήδη από την εγγύτερη βυζαντινή εποχή. Το Καθολικό της είναι ρυθμού σταυροειδούς με εσωτερικό τρούλου. Είναι κτισμένο με πέτρα, ενώ ο νάρθηκας είναι διώροφος. Συγκεκριμένα στον επάνω όροφό του βρίσκεται ένα μικρό δωματιάκι το οποίο επικοινωνεί με το ισόγειο διαμέσου μίας κλίμακας, η οποία είναι φτιαγμένη από πέτρα και καταλήγει σε ξύλο. Η οικοδομική διαφορά που παρατηρείται μεταξύ του νάρθηκα και του καθολικού εξηγείται με την μετέπειτα προσθήκη του δευτέρου ορόφου στο υπόλοιπο οικοδόμημα.

Μπαίνοντας στη Μονή το πρώτο που παρατηρεί κανείς είναι η τοιχογραφία του

Ταξιάρχη Μιχαήλ η οποία βρίσκεται πάνω απ’ την εσώθυρα, η οποία οδηγεί στο καθολικό. Ο ναός είναι εξολοκλήρου αγιογραφημένος, με τις πιο πρόσφατες αγιογραφίες να έχουν προστεθεί ύστερα από δωρεές πιστών της Δερόπολης. Κάποιες είναι πολύ παλιές, ενώ άλλες ανάγονται γύρω στη δεκαετία του 1950. Όσον αφορά το τέμπλο, είναι λιτό ξυλόγλυπτο με ζωγραφισμένα βυζαντινά σχέδια. Οι πρώτες εικόνες του ήταν φιλοτεχνημένες σε λαμαρίνα (τσίγκο) από λαϊκό ζωγράφο της περιοχής. Καθώς οδηγούμαστε προς το Ιερό Βήμα αντικρίζουμε παραστάσεις της επίγειας ζωής του Χριστού.

Επί των ημερών μας και ύστερα από τη μέριμνα και την καθοδήγηση ειδικών της Ιεράς Μητροπόλεως Αργυροκάστρου, το Καθολικό της Μονής έχει ανακαινισθεί και σχεδόν όλες οι τοιχογραφίες του έχουν διασωθεί.

Βγαίνοντας προς τα έξω, στα ανατολικά της Μονής, παρατηρούμε τα ερείπια από ένα πάλαι ποτέ ακμαίο μοναστηριακό συγκρότημα, το οποίο αποτελούνταν απ’ τα μαγειρεία στα οποία υπήρχε και ένας μεγάλος ξυλόφουρνος, την τράπεζα, η οποία έβλεπε προς το θρυλικό Κάμπο της Δερόπολης, το χώρο της βιβλιοθήκης, το αρχονταρίκι, τα κατώγια όπου βρίσκονταν τα ζώα, καθώς και η μεγάλη στέρνα.

Στα δυτικά και επάνω απ’ την εξωτερική είσοδο της Μονής υπήρχαν οι μεγάλοι λαχανόκηποι στους οποίους καλλιεργούνταν διάφορα κηπευτικά. Ενώ λίγο πιο ανατολικά, εκτός του όλου συγκροτήματος – κατά τις μαρτυρίες των παλαιών κατοίκων της Δερβιτσάνης – υπήρχαν φυτεμένα μεγάλα κυπαρίσσια, όπου και το

κοιμητήριο της Μονής.

Όσον αφορά τους πρώτους μοναχούς που εγκαταβίωσαν στη Μονή δεν έχουμε πολλά στοιχεία. Το μόνο που γνωρίζουμε είναι πως σημαντικός ηγούμενός της κατά τον 19ο αιώνα, ήταν ο μακαριστός Δερβιτσιώτης αρχιμανδρίτης Μακάριος Μακαριάδης (ο οποίος υπήρξε και γραμματέας του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Φανάρι). Έπειτα, για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα η Μονή έμεινε ακατοίκητη και κατά τη διάρκεια του αθεϊστικού κομμουνιστικό καθεστώτος του Ενβέρ Χότζα, εγκαταστάθηκαν δύο μοναχές (Κασσιανή και Πελαγία Κώττη) με καταγωγή απ’ το χωριό της Σωπικής Πωγωνίου.

Κατά του ντόπιους, οι συγκεκριμένες εκδιώχθηκαν από τη γειτονική Ιερά Μονή “Ραβενίων” Καλογοραντζής από ανθρώπους του καθεστώτος και το έτος 1966 ή λίγο μετά, εγκαταστάθηκαν στο Μοναστήρι μας μέχρι και το 1982, έτος κατά το οποίο κοιμήθηκε και η τελευταία μοναχή (Πελαγία). Μέχρι και τότε όλο το μοναστηριακό συγκρότημα διατηρήθηκε σε πολύ καλή κατάσταση με τη μέριμνα εκείνων, αλλά και πιστών συγχωριανών μας, οι οποίος με μεγάλους κινδύνους μετέβαιναν να τις στηρίξουν με κάθε τρόπο.

Ωστόσο κατά το 1990 και μετά άρχισε σιγά – σιγά η ραγδαία εγκατάλειψη αυτού του μεγάλου ιερού προσκυνήματος, μιας και τότε οι Βορειοηπειρώτες, άρχισαν να ξενιτεύονται μαζικά προ τη μητέρα Ελλάδα. Έτσι επήλθε και η κατάρρευση όλων όσων συντηρούνταν με υπεράνθρωπες για την εποχή, προσπάθειες.

Στο μέλλον ευχόμαστε αυτό το ιερό κόσμημα του χωριού μας, με την αμέριστη συμπαράσταση όλων μας, να επανέλθει στην προτέρα του κατάσταση.

Πηγή: **dervitsani.gr**